

CFR Marfă trebuie să returneze ajutorul de stat în valoare de 570 milioane de euro

24 februarie 2020

Comisia Europeană a anunțat luni că CFR Marfă trebuie să returneze ajutorul de stat incompatibil în valoare de cel puțin 570 milioane de euro. România trebuie acum să recupereze de la CFR Marfă ajutorul ilegal și dobânzile aferente, potrivit unui comunicat de presă al Comisiei Europene.

Comunicatul integral al CE:

Vicepreședinta executivă, Margrethe Vestager, responsabilă cu politica în domeniul concurenței, a declarat: „Piața transportului feroviar de marfă este o componentă esențială a legăturilor de transport în orice economie. Anumite măsuri de sprijin public în favoarea operatorului istoric CFR Marfă, deținut de stat, i-au conferit acestuia un avantaj economic neloial față de alți operatori. Acestea au constatat în anularea datoriilor publice și necolectarea de

către creditorii publici a sumelor datorate de operator. Măsurile încalcă normele UE privind ajutoarele de stat. România trebuie acum să recupereze ajutorul incompatibil.”

CFR Marfă este operatorul istoric de pe piața românească de transport feroviar de marfă. De mai mulți ani, societatea, care este deținută integral de stat, se confruntă cu dificultăți economice. Aceasta are un nivel ridicat de îndatorare, în special față de administratorul infrastructurii feroviare din România, CFR Infrastructură, care este, de asemenea, deținut în totalitate de stat, și a avut datorii mari față de agențiile naționale de asigurări sociale și de administrare fiscală timp de mulți ani.

Spre deosebire de transportul feroviar de călători, piața transportului feroviar de marfă din România este extrem de competitivă, întrucât există numeroși operatori privați; unii dintre aceștia au dobândit o cotă de piață considerabilă ca urmare a liberalizării pieței în anul 2007. În martie 2017, Asociația Transportatorilor Feroviari Privati din România a adresat Comisiei o plângere oficială, în care a susținut că CFR Marfă ar fi beneficiat de ajutoare de stat cu încălcarea normelor UE în materie.

La 18 decembrie 2017, Comisia a inițiat o investigație aprofundată pentru a stabili dacă mai multe măsuri luate de România în sprijinul societății CFR Marfă respectau normele UE privind ajutoarele de stat, în special:

conversia creanțelor în acțiuni în valoare de aproximativ 363 de milioane EUR (1 669 de milioane RON) în 2013 și

necolectarea, cel puțin din 2010, a datoriilor la bugetul de asigurări sociale și a taxelor restante datorate de CFR Marfă, precum și a datoriilor societății față de CFR Infrastructură.

Comisia a constatat că acțiunile statului din iunie 2013 vizând executarea silită a datoriilor la bugetul de asigurări sociale și taxele restante ale societății CFR Marfă la bugetul de stat au fost conforme cu piața.

Cu toate acestea, în ceea ce privește restul de măsuri identificate, Comisia a constatat că, în cazul de față, statul a acționat mai degrabă în calitate de autoritate publică decât ca acționar al societății. În plus, chiar dacă statul ar fi acționat în calitate de acționar și, prin urmare, criteriul operatorului privat în economia de piață ar fi fost aplicabil, niciun operator privat nu ar fi anulat datoria sa sau s-ar fi abținut să obțină în mod activ rambursarea datoriilor acumulate de-a lungul anilor fără o compensație financiară suficientă. Prin urmare, Comisia a concluzionat că sprijinul din bani publici acordat de România a conferit societății CFR Marfă un avantaj economic neloial față de concurenții săi. Prin urmare, aceste măsuri constituie ajutor de stat în sensul normelor UE.

Întrucât CFR Marfă este o societate aflată în dificultate cel puțin din 2009, Comisia a evaluat diferitele măsuri în temeiul orientărilor sale privind salvarea și restructurarea. Normele UE privind ajutoarele de stat îi permit statului să intervină în sprijinul unei societăți aflate în dificultate financiară numai în condiții specifice și impun, în special, ca respectiva societate să facă obiectul unui plan de restructurare solid care să asigure redobândirea viabilității sale pe termen lung, ca aceasta să contribuie la costurile aferente restructurării sale și ca denaturările concurenței să fie limitate. În cazul de față, aceste condiții nu au fost îndeplinite: Comisiei nu i-a fost notificat niciun plan solid de restructurare și nu a existat nicio contribuție la costul unei restructurări din partea societății și nici măsuri compensatorii pentru a se asigura că denaturările concurenței sunt limitate.

Prin urmare, Comisia a concluzionat că finanțarea publică acordată de România societății CFR Marfă, care se ridică în total la cel puțin 570 de milioane EUR plus dobânzi, este incompatibilă cu normele UE privind ajutoarele de stat și, prin urmare, trebuie să fie recuperată de România.

Recuperarea ajutorului incompatibil

Normele UE privind ajutoarele de stat impun, ca o chestiune de principiu, recuperarea fără întârziere a ajutoarelor de stat incompatibile, în scopul de a se elimina denaturarea concurenței create de ajutor. Normele UE privind ajutoarele de stat nu prevăd aplicarea de amenzi, iar recuperarea nu are drept scop penalizarea societății în cauză, ci pur și simplu restabilirea egalității de tratament cu alte societăți.

Comisia este pe deplin conștientă de sectorul sensibil în care operează CFR Marfă și, prin urmare, decizia prevede șase luni pentru punerea în aplicare a deciziei de recuperare, în locul perioadei obișnuite de patru luni.

Context

CFR Marfă a fost constituită ca societate pe acțiuni la 1 octombrie 1998, ca urmare a reorganizării operatorului feroviar istoric român, Societatea Națională a Căilor Ferate Române („SN CFR”). CFR Marfă furnizează servicii de transport feroviar de mărfuri, cum ar fi, printre altele, cărbune din producția internă, ciment, produse chimice, cereale și oleaginoase, lemn, sare și metale.

În conformitate cu normele UE privind ajutoarele de stat, se poate considera că intervențiile publice în favoarea unor companii nu implică ajutor de stat atunci când statul nu acționează în calitate de autoritate publică ci în condiții pe care un operator privat le-ar fi acceptat (principiul operatorului în economia de piață). Dacă acest principiu nu este aplicabil sau respectat, intervențiile publice constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, întrucât îi conferă beneficiarului un avantaj economic față de concurenții săi.

Versiunea neconfidențială a deciziei va fi disponibilă în Registrul ajutoarelor de stat cu numărul de caz SA.43549, pe site-ul web dedicat concurenței, de îndată ce vor fi soluționate eventualele probleme legate de confidențialitate. StateAid Weekly E-News conține lista deciziilor referitoare la ajutoarele de stat publicate recent pe internet și în Jurnalul Oficial.

Sursa: Club Feroviar